

ورزش
از دیدگاه اسلام و
اندیشمندان اسلامی

علی غلامیان پناهی
محمود نیرومند
حسین قربانی حسن آبادی

ورزش از دیدگاه اسلام و اندیشمندان اسلامی

علی غفاریان پناهی

انتشارات اسپندگان

مشهد، خیابان دانشگاه، بازار کتاب ناشران گلستان

۰۵۱۱۸۴۰۵۳۲۵

صفحه آرایشی: سمانه اصغرپور

چاپخانه تابان

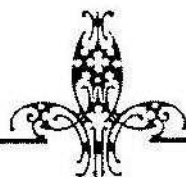
ناظر چاپ: مصطفی مزینانی

شمارگان: ۱۰۰۰/رقعی

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

چاپ نخست ۱۳۹۱

سرشناسه	:	غفاریان پناهی، علی، ۱۳۷۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	ورزش از دیدگاه اسلام و اندیشمندان اسلامی/علی غفاریان پناهی، محمود نیرومند، حسین قربانی حسن آبادی.
مشخصات نشر	:	مشهد، اسپندگان، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	:	۲۱ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۳۲۸۷-۲-۷
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	اسلام و ورزش
شناسه افزوده	:	نیرومند، محمود، ۱۳۴۳ -
شناسه افزوده	:	قربانی حسن آبادی، حسین، ۱۳۵۹ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۱ و ۴/غ/۲۲۲۲/۸۷ BP
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۴۸۶۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۹۰۳۳۷۴

فهرست

فصل اول

تربیت بدنی و تعلیم و تربیت

فصل دوم

ورزش و اسلام

فصل سوم

ورزش در نگاه امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری

فصل چهارم

دیدگاه آیات عظام درباره ورزش

فصل پنجم

ورزش از دیدگاه دانشمندان و ادیبان

فصل ششم

ورزش بانوان

منابع

مقدمه

با بررسی مستندات تاریخی درمی‌یابیم در ایران همواره امور دینی و اعتقادی با ورزش‌های مختلف رایج در عصر و زمان خود در آمیخته و ارزش‌ها، سنت‌ها و اعتقادات مردم نقش مهمی در شکل‌گیری نوع و شکل ورزش داشته است. برای نمونه در کشتی باستانی و در کشتی سنتی ما، آیین پهلوانی و قهرمانی به موازات تقویت جسمی به اعتلای ابعاد روحی-معنوی نیز می‌پردازد و ورزشکاری موفق و پیروز بوده که افزون بر جسم خود و کسب مقام و رتبه در یک رشته ورزشی، بر نفس خود نیز چیره شود. برای نمونه رعایت اصول شرعی، اخلاقی، جوانمردی، احترام به بزرگ‌تر و یا کوچک‌تر جزئی از موفقیت در آن رشته ورزشی بوده و ورزشکاری که به آیین جوانمردی پایبند نبوده جامعه برای او و قهرمانی او نیز ارزشی قایل نبوده است. بدین معنا که در آن وقت یک ورزشکار به معنای واقعی پهلوان بوده، به دیگر سخن ورزشکار از یک سو از نظر جسمی، توان و قدرت لازم جهت کسب مقام و رتبه در رشته ورزشی خود را داشته و از دیگر سو از نظر روحی و معنوی به درجه‌ای از رشد دست یافته بود و روح و جسمش هم‌سو و هماهنگ با هم رشد یافته و بدین جهت ورزشکار فردی کاملاً قابل اعتماد و بسیار مورد احترام در میان مردم بوده است. اما رفته رفته با نفوذ دربار و سلاطین و افراد ناباب به ورزش‌های سنتی این هماهنگی جسم و جان کم‌رنگ و کم‌رنگ‌تر شده تا جایی که حتی اعتماد و احترام جای خود را به بی‌اعتمادی داد و این روند وقتی شدت گرفت که ورزش‌های وارداتی، روز به روز بدون آن که با فرهنگ جامعه تطبیق داده شوند وارد شدند و هر کدام از یک گوشه‌ی دنیا فرهنگ خویش را نیز به جامعه‌ی ورزشی تحمیل نمودند. این روند تا جایی ادامه یافت که ورزش، ورزشگاه و ورزشکاری که هر یک مظهر قداست، احترام و رشد یافتگی انسان در تمام ابعاد به شمار می‌روند (که هنوز نیز آثار آن در آیین ورزش باستانی قابل مشاهده است) به مکان‌ها و صحنه‌هایی تبدیل شدند که برخی خانواده‌ها و آحاد مردم معتقد و مقید به اصول اخلاقی و انسانی از حضور در آن ابا داشتند و از ورود فرزندان‌شان

به رشته‌های مختلف ورزشی یا حضور آنان در ورزشگاه نگران بودند زیرا دیگر ورزشکاران هماهنگ با جسم خود به اعتلای روح خود نمی‌پرداختند و این وضعیت به قدری شدت یافت که گروهی اظهار داشتند «عقل ورزشکار در بازوی اوست» در حالی که ما معتقدیم «عقل سالم در بدن سالم است». با این وضعیت در پیش از انقلاب اسلامی و در زمان رضاشاه و محمدرضا پهلوی همراه با سایر پدیده‌های اجتماعی ورزش نیز از پیشرفت خوب و مناسبی برخوردار نبود و از درون بی‌محتوا و به دور از تمامی سنت‌ها و فرهنگ‌هایی بود که ریشه در تاریخ، اعتقادات و جهان‌بینی ما داشت.

از سال ۱۳۰۴ که سازمان تربیت بدنی و جوانان کشور شکل رسمی به خود گرفت، دولت پادشاهی به شکل مستقیم و بی‌واسطه وارد ورزش شد و همراه با سایر پدیده‌های اجتماعی و سیاست‌های نظام ورزش نیز با سرعت زیاد با وجود رشدی ظاهراً خوب و مناسب از درون بی‌توجه به تمام تاریخ، سنت‌ها، فرهنگ و اعتقادات پیش رفت تا آن جا که با هدف تحقیق و تحکیم این تفکر مدرسه عالی ورزش با تفکر و شکلی کاملاً غربی و با امکانات بسیار خوب ایجاد شد تا همان نیمه جان ضعیف و نحیف ورزش سنتی و فرهنگی ما نیز گرفته شود. اما با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران در سال ۵۷ اگر چه در برخی زمینه‌ها نفوذ سیاسی فرهنگی در ورزش متوقف گردید. اما با توجه به نقش ابزاری ورزش و هم‌چنین آگاهی دشمن از این که ورزش می‌تواند به عنوان وسیله‌ای کارآمد در هجوم و شیخون فرهنگی به ایفای نقش پرداختند. هم چنین شرایط خاص کشور در بعد از انقلاب ورزش توانست آن‌طور که باید و شاید لباس زیبای انقلاب ما را که اساساً یک انقلاب فرهنگی بود بر قامت خود بپوشاند. اگر چه هر از چند گاهی افرادی با توجه به شرایط، که به طبع جامعه در ورزش نیز وجود داشت؛ دل‌سوزانی دل‌باخته، کاری شروع می‌کردند اما تمامی تلاش‌ها آن سان که شایسته‌ی نظام و انقلاب بزرگ و شکوهمند باشد و تمامی شئون ورزش را پوشش دهد، نبود و متأسفانه تا کنون نیز کاری اساسی و بنیادین که بتواند ورزش ما را به لحاظ فرهنگی متحول سازد، صورت نگرفته است. کتاب فوق با توجه به ضرورت و نیاز ورزش، پس از گذشت سی سال از انقلاب اسلامی مان با یاری از خداوند و ائمه طاهرینش به ویژه امام علی (ع) بر آن است تا با توجه به این که همواره کارهای فرهنگی حساسیت، ظرافت و تکنیک‌های خاص خود را دارد به راه کاری دست یابد که بتواند ما را در دست‌یابی به هدف کلی و اهداف جزئی در نظر گرفته شده رهنمون سازد.